

AGRESIVITA

A

AGRESE

AGRESE

- v sociologickém a sociálně-psychologickém smyslu *chování, které vědomě a záměrně poškozuje druhého, ubližuje mu, způsobuje mu utrpení, omezuje ho a násilně mu brání ve výkonu činností, které chce vykonávat*
- www.sos-ub.cz/prevence/agrese.pdf

TEORIE

○ teorie přirozeného sklonu

- pozitivní i negativní využití, antisociální i prosociální chování (porušování i donucování k pravidlům)
- rituály k přesměrování agrese na jiné, nikoli nebezpečné cíle
- etologie (Lorenz), sociobiologie

○ teorie reaktivní

- agrese jako odpověď na soubor vnějších nebo vnitřních podnětů
- teorie frustrace (radikálně: každá frustrace vede k agresi)
- náhradní objekt – obětní beránek
- situace vyvolávající agresi+typ osobnosti

○ agrese jako forma sociálně naučeného chování

- není vrozená, není jen reakcí, je to naučený vzorec chování
- Bandura
- výzkum vlivu masmediální prezentace násilí na vyvolání reálného agresivního chování (srov. s PC hry, thrillery...)
  - výsledky nejednoznačné
  - zjištění – násilí v médiích zvyšuje schopnost vidět násilí a utrpení bez průvodních emocí – banalizace násilí

TEORIE

○ neoasocianistická kognitivní teorie

- averzivní událost nebo zkušenost vyvolává negativní pocity a stavy (otrávenost, zlobu, hněv), jež aktivizují tendenci buď k agresi nebo útěku
- obě alternativy projdou kognitivním procesem a v jeho důsledku jedince jednou z nich reaguje – agrese či útěk
- souvislost s inteligencí, vzděláním, morální orientací a hodnotovým systémem jedince
- agresivita není jen vrozená, není jen reaktivní, není jen naučená – je součástí širšího celku, neboť je vázána na osobnost a její mravní a intelektuální vybavenost, na její sociální zázemí, interpersonální vztahy a vazby apod.

VÝZKUMY AGRESIVNÍHO CHOVÁNÍ

- *crowding*, vliv davu
- anonymita
- blazeovaný postoj ve městě
- vandalismus

BANÁLNÍ ZLO (H. ARENDT)

- vědomé odpoutání zlého činu od jeho původního skutečného významu a jeho proměnu ve všední, rutinní akt
- proces s A. Eichmannem (jeden z organizátorů holocaustu) – neschopnost pochopit podstatu způsobeného zla, Eichmannův pocit neviny – nebyl schopen vnímat, představit si cokoli v z perspektivy jiného člověk
- **banalizace zla**
  - konkrétní lidská bytost je proměněna v představitele druhu, který je prohlášen za méněcenný
  - člověk je proměněn v součást byrokratické mašinerie (mění se v položku, číslo)
  - manipulace s druhým člověkem je prováděna jako každodenní, všední aktivita podle přesně stanovených „racionálních“ pravidel
- souvislost s moderními ideologiemi a byrokratickou racionalizací světa

KLÍČOVÉ ZDROJE

Velký sociologický slovník

